

Allmänna råd rörande användning av generativa AI-modeller i advokatverksamhet

Bakgrund

Advokatsamfundet har bildat en arbetsgrupp med uppgift att ta fram och föreslå en övergripande vägledning avseende användning av artificiell intelligens (AI) inom advokatverksamhet. Samma arbetsgrupp har även fått i uppgift att se över advokatsamfundets vägledning avseende användning av externa IT-tjänster. Dessa allmänna råd har tagits fram inom ramen för det arbetet.

Dessa allmänna råd är en del av arbetet med det större och mer övergripande arbetet med att under hösten 2024 ta fram en mer heltäckande vägledning om advokaters användning av AI, som även kommer att kopplas ihop med den pågående uppdateringen av vägledningen för användning av externa IT-tjänster i advokatverksamhet. Intill dess detta arbete har slutförts, har det bedömts angeläget för Advokatsamfundet att lämna vissa grundläggande råd vad gäller användningen av generativa AI-modeller.

Styrelsen för Sveriges advokatsamfundet har därför vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 antagit nedan allmänna råd för användning av generativa AI-modeller i advokatverksamhet.

Sammanfattning

Med AI menas i dessa praktiska råd maskiner som försöker efterlikna människans förmåga att förstå naturligt språk, känna igen bilder, lösa problem och fatta beslut, och som kan användas för att förutse och automatisera uppgifter som tidigare utförts av människor. Med generativa AI-modeller avses den särskilda typ av teknik som skapar innehåll, såsom text, bild, ljud eller källkod (s.k. utdata) baserat på specifika instruktioner (s.k. promptar) och ny input (s.k. indata) genom att analysera en uppsättning av indata med fördefinierade utdata (s.k. träningsdata).

När Advokatsamfundet i nedan allmänna råd talar om generativa AI-modeller avses både sådana AI-modeller som ligger helt öppna på internet, där användaren av tjänsten enbart, och som privatperson, accepterar webbplatsens användarvillkor vid användning av tjänsten, liksom sådana generativa AI-modeller där advokaten/advokatbyrån, inom ramen för sin verksamhet, ingår ett avtal med tillhandahållaren av AI-modellen.

Listan över praktiska råd är inte uttömmande och utgör endast en exemplifiering av överväganden som advokatbyråer bör göra inför användning av generativa AI-modeller i advokatverksamhet. Likt vad som i allmänhet förespråkas för advokatverksamhet handlar det om att använda sunt förnuft, iaktta viss försiktighet samt vidta åtgärder till skydd av information och upprätthållande av yrkesplikter.

Rätt använt kan generativa AI-modeller vara ett bra verktyg för advokater att på ett effektivt sätt verka för klientens bästa. Användningen av generativa AI-modeller kan emellertid också innebära nya frågeställningar utifrån de advokatetiska kärnvärden som en advokat har att förhålla sig till i sin verksamhet. Likt andra verktyg och hjälpmedel i advokatverksamheten måste användningen av dessa ske i enlighet med god advokatsed.¹

Mot bakgrund av hur snabb utvecklingen är på området kan dessa praktiska råd komma att behöva uppdateras löpande.

ALLMÄNNA RÅD

Relevanta regler	Beskrivning
Regelefterlevnad 1. VRGA	<p>Vid användning av generativa AI-modeller ska en advokat säkerställa att användningen inte står i strid med gällande rätt eller vad som följer av god advokatsed. Det finns många relevanta och tillämpliga juridiska frågor kring generativa AI-modeller som en advokat behöver förhålla sig till.</p> <p>En advokat behöver säkerställa att personuppgifter behandlas på ett ansvarsfullt och lagenligt sätt.</p> <p>En advokat behöver även säkerställa att användningen av generativa AI-modeller beaktar tredje mans rätt. En advokat bör kritiskt granska och kontrollera att promptar, indata, utdata och träningsdata inte inskränker tredje mans rätt, inklusive men inte begränsat till immateriella rättigheter, företagshemligheter, data samt rättigheter i avtal med tredje man.</p>

¹ Plikter som åvilar en advokat framgår bland annat av rättegångsbalken, [Stadgar för Sveriges advokatsamfund](#) och [Vägledande regler om god advokatsed \(VRGA\)](#). Vidare utvecklas innebörden av god advokatsed genom vägledande uttalanden av styrelsen och genom disciplinnämndens avgöranden.

<p>Rådgivningsansvaret</p> <p>8 kapitlet rättegångsbalken</p> <p>34 § stadgar för Sveriges advokatsamfund</p> <p>1. VRGA 2.1. VRGA</p>	<p>En advokat kan i sitt arbete komma att använda generativa AI-modeller på otaliga sätt, exempelvis för att granska avtal, upprätta och sammanfatta dokument, samt genomföra juridiska analyser och bedömningar.</p> <p>Generativa AI-modeller kan emellertid generera utdata som är fiktiva, felaktiga, irrelevanta, stötande eller partiska. En advokat behöver därför typiskt sett kritiskt granska de resultat som en generativ AI-modell levererar innan resultaten införlivas i rådgivningen, såsom att verifiera källor, kontrollera statistik samt säkerställa tillämpligheten av lagar och rättsfall som refereras.</p> <p>En advokats råd ska vara grundade på erforderliga undersökningar av gällande rätt. Det innebär att rådgivningsansvaret gäller fullt ut oavsett om rådet helt eller delvis baseras på resultat från en generativ AI-modell.</p>
<p>Tystnadsplikten, diskretionsplikten och sekretess</p> <p>2.2. VRGA</p>	<p>Vid användningen av generativa AI-modeller finns all anledning att överväga om information som användaren lämnar i tjänsten, t.ex. i promptar eller annan indata såsom filer med text, bild och ljud, blir tillgänglig för utomstående. Flera tjänster läser, sparar, återanvänder eller sprider information. Det kan ske i olika syften, t.ex. för att fortsätta träna och förbättra AI-tjänsten eller dela promptar och annan indata med andra användare.</p> <p>Advokaten behöver säkerställa att den tystnadsplikt, diskretionsplikt och lagstadgade sekretess som gäller för advokatverksamheten iakttas.</p> <p>En advokat bör granska användarvillkoren och annan relevant information för att avgöra hur modellen använder promptar eller annan indata som förs in i</p>

	<p>tjänsten samt att modellen uppfyller adekvata säkerhetskrav.</p> <p>En advokat bör även rådgöra med IT- eller säkerhetsexpert för att säkerställa att den generativa AI-modellen, där en advokat matar in konfidentiell klientinformation, kan svara upp till kraven på tystnadsplikt, diskretionsplikt och sekretess. Advokaten behöver därför, om det inte är fullständigt utrett att dessa skyldigheter upprätthålls, avstå från att föra in känslig eller annan klientrelaterad information i systemet, t.ex. genom promptar med specifika uppgifter.</p>
<p>Principalansvaret och kontorsorganisation</p> <p>2.2.3 VRGA 7.3.1 VRGA 7.6.2 VRGA 7.6.3 VRGA</p>	<p>En advokat är bl.a. skyldig att vidta de åtgärder som rimligen kan ankomma på advokaten för att säkerställa att advokatbyråns personal fullgör sina uppgifter på sätt som god advokatsed kräver. Detta gäller även vid användning av generativa AI-modeller.</p> <p>Mot denna bakgrund bör advokatbyrån anta och implementera tydliga riktlinjer gällande hur generativa AI-modeller får/inte får användas av personal på advokatbyrån, vilka advokatetiska regler och annan lagstiftning som kan bli tillämpliga på användandet av sådana modeller i verksamheten, samt de särskilda frågorna med avseende på bl.a. faktagranskning, transparens och etik som generativa AI-modeller ger upphov till. Givet hur snabbt teknologin utvecklas bör sådana riktlinjer uppdateras löpande.</p> <p>Riktlinjerna kan även behöva följas upp av ytterligare utbildning och praktiska råd till personalen, genom exempelvis interna utbildningar. Detta för att säkerställa att personalen fullgör sina uppgifter på ett sätt som god advokatsed kräver.</p>

	<p>En advokat är även skyldig att hålla en god kontorsorganisation och ha en för verksamheten anpassad utrustning. En advokat förutsätts därutöver vara väl förtrogen med rättsutvecklingen. Av detta kan det anses följa en skyldighet för advokatbyrån att säkerställa att de tekniska hjälpmedel som tillhandahålls av advokatbyrån i verksamheten är anpassade för verksamheten och kan användas på sätt som god advokatsed kräver.</p>
--	---